

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ"
для студентів напряму підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Оподаткування"
денної форми навчання

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

Затверджено на засіданні кафедри оподаткування.
Протокол № 1 від 27.08.2015 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: Найденко О. Є.
Чичкова В. Ю.

Р 58 Робоча програма навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. О. Є. Найденко, В. Ю. Чичкова. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 50 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, теми практичних занять, запитання для самостійного вивчення та закріплення знань студентами (контрольні запитання), вимоги до написання есе, питання для поточного і підсумкового контролю та тематику контрольних робіт для студентів, методи контролю й рекомендації щодо оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення навчальної дисципліни. Розкрито методи активізації процесу навчання.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" денної форми навчання.

Вступ

Однією з основних умов ефективної діяльності підприємства є своєчасне та правильне здійснення обліку податкових операцій у податковій та фінансовій звітності. Правильний підхід до відображення в податковому обліку операцій платника податків є основою правильного їх відображення в податковій звітності. Реформи, які постійно відбуваються у податковій сфері, вимагають постійної уваги фахівців податкового обліку за змінами, що стаються в податковому законодавстві. Податкова реформа, яка відбулася наприкінці 2014 року та багато положень з якої набули чинності у 2015 році, спричинила багато питань як у платників податків, так і у контролюючих органів у сфері оподаткування щодо організації ведення податкового обліку та складання податкової звітності.

Зміни, які сталися в оподаткуванні, в основному торкнулися податку на додану вартість (електронна система адміністрування податку), податку на прибуток підприємств (перехід на правила бухгалтерського обліку податку на прибуток підприємств), акцизного податку (впровадження акцизного податку на роздрібну торгівлю), єдиного податку (зменшення кількості груп платників податку). Всі ці зміни викликають певний інтерес фахівців у сфері оподаткування.

Тому навчальна дисципліна "Податковий облік та звітність" є важливою для підготовки бакалаврів за напрямом "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування").

Навчальну дисципліну зараховано до групи вибірових дисциплін циклу професійно підготовки бакалаврів за напрямом "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування"). Навчальна дисципліна є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних робітникам бухгалтерських і податкових підрозділів підприємств незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання.

Навчальна дисципліна орієнтує студентів на практичну діяльність у бюджетно-податковій сфері державного управління, що сприятиме формуванню нової генерації економістів-фахівців, здатних вирішувати складні макроекономічні проблеми в трансформаційній економіці України.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	Варіативна
Модулів – 2	Напрямок підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізація "Оподаткування"	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		4
Есе на задану тему		Семестр
Загальна кількість годин – 144		6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6		Лекції
		28 год
	Освітній ступінь: бакалавр	Практичні, семінарські
		28 год
		Самостійна робота
		86 год
		Вид контролю
		Залік
		2 год

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 63 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надання студентам необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо ведення податкового з різних податків, зборів та обов'язкових платежів, складання податкової звітності.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

вивчення основних законодавчих та нормативних актів, які регламентують питання податкового обліку та звітності;

розгляд взаємозв'язку та суперечностей між фінансовим та податковим обліком;

ознайомлення з основними складовими податкового обліку: поняття, структура, методи, принципи;

вивчення та характеристика загальних вимог, які ставляться до податкової звітності;

ознайомлення з порядком ведення податкового обліку та складання податкової звітності;

дослідження сутності та особливостей державного регулювання виплат працівникам від роботодавця;

вивчення порядку нарахування, обчислення, сплати та загальних вимог до складання звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

ознайомлення з основними характеристиками платників податку на доходи фізичних осіб, об'єктом і базою оподаткування, ставками та порядком його сплати під час оподаткування виплат з оплати праці;

вивчення існуючих видів податкових соціальних пільг у ході оподаткування виплат з оплати праці та особливостей їх застосування;

засвоєння особливостей оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб;

ознайомлення з особливостями оподаткування альтернативних варіантів оплати праці;

вивчення загальних вимог до складання звітності з податку на доходи фізичних осіб та ознайомлення з існуючою відповідальністю платників податку та контролюючих органів.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес податкового обліку.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення теоретичних аспектів і методичних рекомендацій щодо ведення податкового обліку та складання податкової звітності.

Вивчення навчальної дисципліни дозволить фахівцю комплексно уявляти діяльність підприємства, визначати вплив конкретної операції на фінансові результати розрахувати податки, збори і платежі, а також припускає одержання фундаментальних знань і практичних навичок із відображення в обліку господарських операцій і складання звітності підприємства.

Із метою найкращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку опанувати знання і навички в галузі загальної економічної теорії, фінансів, макроекономіки, економіки, вміти простежити вплив економічних важелів державного управління економікою на основні фінансово-економічні показники роботи підприємств та їх фінансовий стан. Цю дисципліну вивчають студенти, оволодівши знаннями

з таких спеціальних дисциплін, як "Податкова система", "Бухгалтерський облік", "Фінанси".

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентується питання податкового обліку та звітності;

основні спільні риси та відмінності між бухгалтерським та податковим обліком;

економічну сутність податкового обліку, його предмет, завдання та функції;

загальні вимоги, які висуваються до податкової звітності;

методи податкового обліку;

організацію податкового обліку податків, зборів та обов'язкових платежів та порядок складання податкової звітності за ними;

порядок ведення податкового обліку суб'єктами малого підприємництва та складання ними податкової звітності;

вміти:

використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують порядок ведення податкового обліку та звітності на підприємстві;

пояснювати взаємозв'язок та відмінності податкового та бухгалтерського обліку;

вести податковий облік різних податків і зборів;

складати основні види податкової звітності;

володіти:

понятійним апаратом навчальної дисципліни та правильно оперувати ним;

методами податкового обліку;

методикою складання податкової звітності.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, наведеними в табл. 2.1.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

**Професійні компетентності, які отримують студенти після
вивчення навчальної дисципліни**

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
ПОЗ* 1	Знати порядок організації податкового обліку та звітності	Знати основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентується питання податкового обліку та звітності
		Пояснювати економічну сутність податкового обліку, його предмет та принципи
		Знати загальні вимоги, які ставляться до податкової звітності
		Володіти методами податкового обліку
		Знати організацію податкового обліку податків, зборів та обов'язкових платежів та порядок складання податкової звітності за ними
ПОЗ 2	Вміти здійснювати облік різних податків та зборів, складати податкову звітність	Використовувати основні законодавчі та акти, які регламентують порядок ведення податкового обліку та звітності на підприємстві
		Володіти порядком ведення обліку за різними податками та зборами
		Володіти порядком складання податкової звітності за різними податками та зборами

* Податковий облік та звітність

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків

Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення

1.1. Поняття та структура податкового обліку.

Об'єктивні передумови виникнення податкового обліку в системі фінансових відносин. Законодавча база податкового обліку. Види обліку на підприємстві та їх поняття. Поняття податкового обліку. Структура податкового обліку: первинні документи, податкові реєстри, податкова звітність.

Поняття податкового зобов'язання. Особи, відповідальні за визначення суми податкових зобов'язань. Випадки визначення податкових зобов'язань контролюючими органами. Поняття податкового обов'язку. Виникнення, зміна та припинення податкового обов'язку.

1.2. Принципи податкового обліку.

Класифікація принципів податкового обліку. Випадки застосування принципів податкового обліку в податковому законодавстві.

1.3. Методи податкового обліку.

Касовий метод. Метод нарахувань. Метод першої події. Метод останньої події. Випадки застосування методів податкового обліку під час обліку різних податків та зборів.

Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності

2.1. Податкова декларація. Поняття та обов'язкові реквізити.

Поняття податкової декларації (розрахунку). Обов'язкові та додаткові реквізити податкової звітності. Податкові періоди та терміни подання податкових декларацій. Типи податкових декларацій.

2.2. Порядок складання та подання податкової звітності платниками податків до контролюючих органів.

Організація складання та терміни подання податкової звітності. Особи, які несуть відповідальність за складання податкової звітності. Порядок подання податкової звітності: особисто, поштою, в електронному вигляді. Випадки неподання податкової звітності. Поняття електронного цифрового підпису. Схема приймання податкової звітності в електронному вигляді. Оформлення заявки на прийняття/видачу сертифіката відкритого ключового елемента. Складання угоди про передачу податкової звітності в електронному вигляді.

2.3. Порядок зберігання та знищення документів на підприємстві.

Організація зберігання документів на підприємстві. Терміни зберігання документів. Порядок знищення документів. Відповідальність за навмисне знищення документів.

Тема 3. Податковий облік та звітність із податку на додану вартість

3.1. Порядок обліку платників ПДВ.

Система податкового обліку з податку на додану вартість. Порядок реєстрації, перереєстрації та анулювання реєстрації платників податку на додану вартість у податковій інспекції.

3.2. Облік податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість.

Поняття "податкове зобов'язання" та "податковий кредит". Методи обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість. Дати виникнення податкового зобов'язання та права на податковий кредит. Порядок корегування податкових зобов'язань та податкового кредиту. Пропорційне віднесення сум податку на додану вартість до податкового кредиту. Розрахунок частки витрат, які будуть включено до податкового кредиту.

3.3. Податкова документація з податку на додану вартість.

Податкова накладна. Реквізити податкової накладної. Порядок оформлення податкової накладної. Використання права на податковий кредит без податкової накладної. Додатки до податкової накладної. Порядок реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних. Декларація з ПДВ та додатки до неї: порядок складання та подання. Уточнюючий розрахунок податкових зобов'язань із ПДВ у зв'язку з виправленням самотійно виявлених помилок.

3.4. Система електронного адміністрування ПДВ.

Порядок реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних. Порядок відкриття спеціальних рахунків. Санкції за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних.

3.5. Відшкодування ПДВ за загальним та автоматичним порядком.

Порядок бюджетного відшкодування сум податку на додану вартість. Особи, які не мають права на бюджетне відшкодування сум податку на додану вартість. Критерії, для здійснення позапланової перевірки платників податку на додану вартість, які претендують на бюджетне відшкодування сум податку на додану вартість. Порядок застосування фінансових векселів під час здійснення процедури відшкодування ПДВ. Автоматичне відшкодування податку на додану вартість. Критерії автоматичного відшкодування податку на додану вартість.

Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку

4.1. Організація обліку платників акцизного податку.

Законодавча і нормативна база податкового обліку з акцизного податку. Загальні вимоги до податкового обліку та звітності з акцизного податку. Порядок отримання ліцензії на виробництво та продаж підакцизних товарів. Порядок реєстрації платниками акцизного податку.

4.2. Облік податкових зобов'язань з акцизного податку.

Визначення дати виникнення податкових зобов'язань. Порядок декларування максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби. Порядок обліку роздрібною торгівлі підакцизними товарами. Особливості податкового обліку під час видачі податкового векселю. Поняття акцизного складу. Порядок виписування та погашення податкового векселя.

4.3. Акцизні марки.

Порядок їх придбання, застосування та повернення. Складання заявки-розрахунку на отримання акцизних марок. Обов'язки замовника та виконавця при виготовленні алкогольних напоїв або тютюнових виробів з давальницької сировини. Строки одержання марок акцизного податку у ході імпорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Вартість марок акцизного податку.

4.4. Звітування платниками акцизного податку.

Особливості складання податкової декларації з акцизного податку звичайними підприємствами та суб'єктами підприємницької діяльності, що отримують спирт етиловий неденатурований, призначений для переробки на іншу підакцизну продукцію, які зобов'язані надати податковим органам податковий вексель. Порядок подання податкової декларації та терміни сплати податкових зобов'язань.

Змістовий модуль 2

Податковий облік і звітність з інших податків та зборів

Тема 5. Податковий облік та звітність із податку на прибуток підприємств

5.1. Організація обліку податку на прибуток підприємств.

Законодавча і нормативна база податкового обліку з податку на прибуток підприємств. Особливості податкового обліку доходів. Склад доходів в податковому обліку. Документальне підтвердження доходів. Особливості податкового обліку витрат. Документальне підтвердження витрат.

5.2. Звичайні ціни та трансфертне ціноутворення.

Застосування звичайних цін в обліку доходів та витрат. Порядок укладання договору про встановлення звичайних цін. Методи трансфертного ціноутворення. Принцип "витягнутої руки".

5.3. Облік амортизації основних засобів.

Податковий облік амортизації основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Методи амортизації основних засобів. Амортизація нематеріальних активів. Порядок визначення вартості об'єктів амортизації. Індксація об'єктів основних засобів. Особливості обліку операцій з продажу основних засобів. Облік ремонту основних засобів.

5.4. Декларування податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств.

Податкові періоди з податку на прибуток підприємств. Порядок заповнення декларації про прибуток підприємства та додатків до неї. Терміни подання податкової декларації з податку на прибуток підприємств. Порядок сплати авансових платежів з податку на прибуток підприємств. Порядок зменшення суми податку на прибуток підприємств на суму податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб

6.1. Організація обліку доходів фізичних осіб.

Система податкового обліку податку з доходів фізичних осіб. Особи, відповідальні за нарахування і сплату податку на доходи фізичних осіб по окремих видах доходів. Класифікація податкових агентів з метою податку на доходи фізичних осіб. Обов'язки податкових агентів з податку на доходи фізичних осіб. Загальний оподатковуваний дохід. Види доходів, що не включаються до загального оподаткованого доходу.

6.2. Документальне підтвердження права на податкову знижку.

Поняття "податкова знижка". Загальні умови для нарахування податкової знижки. Витрати, що включаються до складу податкової знижки. Документальне підтвердження права на податкову знижку.

6.3. Документальне підтвердження права на податкову соціальну пільгу.

Податкова соціальна пільга та документальне підтвердження права на неї. Порядок оформлення та подання заяви про застосування податкової соціальної пільги. Зобов'язання працедавця щодо податкової соціальної пільги. Обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги. Загальні випадки закінчення або призупинення терміну надання податкових соціальних пільг. Обмеження щодо терміну дії окремих податкових

соціальних пільг. Складання заяви про відмову від застосування податкової соціальної пільги. Умови для відновлення права на податкові соціальні пільги у випадку порушення платником вимог щодо місця їх надання.

6.4. Податкова документація під час обліку податку на доходи фізичних осіб.

Порядок ведення книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу. Порядок заповнення та подання річної декларації про майновий стан і доходи та додатків до неї. Особи, які зобов'язані подавати декларацію. Особи, які звільнені від обов'язку подавати декларацію. Способи подання податкової декларації. Складання переліку сум витрат, що включаються до складу податкової знижки. Оформлення розрахунку суми податку з доходів фізичних осіб, що підлягає поверненню платнику податку або сплаті до бюджету, у тому числі у зв'язку з нарахуванням податкової знижки. Податковий розрахунок про доходи (форма № 1 ДФ). Порядок складання розрахунку. Перелік ознак доходів. Перелік ознак податкової соціальної пільги. Варіанти виправлення помилок у Податковому розрахунку за формою № 1 ДФ. Випадки неподання податкового розрахунку.

Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів

7.1. Облік ресурсних платежів.

Податковий облік із земельного податку. Оформлення та подання декларації земельного податку та додатків до неї. Декларація орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності. Податковий облік з рентної плати. Порядок ведення обліку та складання податкової звітності. Екологічний податок. Ставки податку. Порядок встановлення лімітів на скиди та розміщення відходів. Складання податкової декларації. Рентна плата за спеціальне використання води. Видача дозволів на спеціальне водокористування. Порядок встановлення лімітів на споживання водних ресурсів. Особливості обчислення та справляння збору за спеціальне використання водних ресурсів. Складання звітності. Терміни та порядок сплати податків. Випадки збільшення суми рентної плати. Порядок застосування коефіцієнтів.

7.2. Облік майнових податків.

Організація обліку та звітності з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Організація обліку та звітності з транспортного податку.

7.3. Облік місцевих податків та зборів.

Організація податкового обліку та складання податкової звітності з місцевих податків та зборів: збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір.

Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва

8.1. Порядок переходу платників податків на спрощену систему оподаткування.

Порядок переходу на спрощену систему оподаткування. Заява про перехід на спрощену систему оподаткування. Порядок реєстрації платників єдиного податку четвертої групи. Випадки повернення суб'єктів малого підприємництва зі спрощеної системи оподаткування на загальну систему оподаткування.

8.2. Облік доходів платниками єдиного податку.

Порядок визнання доходів суб'єктів малого підприємництва. Методи податкового обліку.

8.3. Податкова документація платників єдиного податку.

Податковий облік та звітність суб'єктів малого підприємництва. Книга обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва, який застосовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Вимоги до її складання. Порядок складання та подання податкової декларації платником єдиного податку першої – третьої групи. Порядок складання та подання податкової декларації платником єдиного податку четвертої групи.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей. Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, що логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		лекції	практичні і семінарські	проведення підсумкового контролю	самостійна робота			лекції	практичні і семінарські	проведення підсумкового контролю	самостійна робота
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Змістовий модуль 1											
Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків											
<i>Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення</i>	16	2	2	–	–	12	–	–	–	–	–
<i>Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності</i>	19	4	4	–	–	11	–	–	–	–	–
<i>Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість</i>	18	4	4	–	–	10	–	–	–	–	–
<i>Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку</i>	18	4	4	–	–	10	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	71	14	14	–	–	43	–	–	–	–	–
Змістовий модуль 2											
Податковий облік і звітність з інших податків та зборів											
<i>Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств</i>	18	4	4	–	–	10	–	–	–	–	–
<i>Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб</i>	18	4	4	–	–	10	–	–	–	–	–
<i>Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів</i>	19	4	4	–	–	11	–	–	–	–	–
<i>Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва</i>	16	2	2	–	–	12	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 2	71	14	14	–	–	43	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Підготовка до екзамену	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Передекзаменаційні консультації	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Екзамен	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Залік	2			2			–	–	–	–	–
Усього годин за модулями	144	28	28	2	86		–	–	–	–	–

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Перелік тем семінарських занять

Назви теми		Програмні запитання семінарських занять	Кількість годин	Література
лекції	семінарського заняття			
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків				
Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення	Теоретичні аспекти податкового обліку	1. Поняття податкового обліку та його структура. 2. Поняття податкового зобов'язання. 3. Поняття податкового обов'язку. Виникнення, зміна та припинення податкового обов'язку. 4. Методи податкового обліку	2	Основна: [7, с. 11–15; 8, с. 14–29]; додаткова: [45, с. 8–16; 71, с. 66–70; 72, с. 47–50; 73, с. 303–308]

1	2	3	4	5
Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності	Порядок складання та подання податкової звітності	1. Поняття податкової декларації (розрахунку). Обов'язкові та додаткові реквізити. 2. Складання та подання податкової звітності. Податкові періоди. 3. Організація зберігання документів	4	Основна: [6, с. 317–342; 7, с. 24–31; 8, с. 39–68]; додаткова: [51, с. 25–31; 58, с. 30–32]
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Порядок ведення обліку та складання звітності з податку на додану вартість	1. Система податкового обліку з податку на додану вартість. 2. Реєстрація платників ПДВ. 3. Облік операцій з ПДВ. 4. Податкова накладна. 5. Система електронного адміністрування ПДВ. 6. Декларація з ПДВ. 7. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ	2	Основна: [2, с. 44–86; 5, с. 221–298; 7, с. 36–51; 8, с. 75–138; 11, с. 307–329]; додаткова: [52, с. 8–44; 54, с. 19–23; 59, с. 41–44; 63, с. 3–63; 70, с. 69–72; 74, с. 25–30; 76, с. 229–239]
Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку	Порядок ведення обліку та складання звітності з акцизного податку	1. Загальні вимоги до податкового обліку та звітності з акцизного податку. 2. Податковий облік при видачі векселю. 3. Акцизні марки	2	Основна: [2, с. 112–139; 5, с. 308–372; 7, с. 53–67; 8, с. 152–199; 11, с. 334–349]; додаткова: [72, с. 47–50]
Змістовий модуль 2				
Податковий облік і звітність з інших податків та зборів				
Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Порядок ведення обліку та складання звітності з податку на прибуток підприємств	1. Облік доходів та витрат. 2. Звичайні ціни та методи трансфертного ціноутворення. 3. Облік амортизації основних засобів. 4. Податкова декларація	2	Основна: [2, с. 216–287; 5, с. 428–513; 7, с. 70–82; 8, с. 216–304; 11, с. 248–267]; додаткова: [43, с. 32–38; 44, с. 4–63; 46, с. 5–21; 47, с. 12–37; 48, с. 13–28; 49, с. 18–31; 56, с. 9–61; 57, с. 34–39; 62, с. 30–35; 66, с. 19–22; 75, с. 98–102]

1	2	3	4	5
Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб	Порядок ведення обліку та складання звітності з податку на доходи фізичних осіб	1. Система податкового обліку податку на доходи фізичних осіб. 2. Підтвердження права на податкову знижку. 3. Підтвердження права на податкову соціальну пільгу. 4. Складання та подання Декларації про доходи. 5. Порядок заповнення та подання податкового розрахунку за формою № 1 ДФ	2	Основна: [2, с. 318–345; 4, с. 18–322; 5, с. 617–692; 7, с. 84–116; 8, с. 326–418; 11, с. 352–372]; додаткова: [53, с. 24–29; 55, с. 62; 61, с. 11–16]
Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів	Порядок ведення обліку та складання звітності з інших податків та зборів	1. Ресурсні платежі. 2. Майнові податки та збори. 3. Місцеві податки та збори	2	Основна: [2, с. 389–430; 5, с. 708–761; 7, с. 123–133; 8, с. 456–547]; додаткова: [70, с. 57–72; 71, с. 29–36; 74, с. 15]
Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	Порядок ведення обліку та складання звітності платниками єдиного податку	1. Перехід на спрощену систему оподаткування. 2. Облік та звітність платників податку	1	Основна: [2, с. 450–496; 3, с. 25–288; 5, с. 788–831; 7, с. 137–152; 8, с. 593–658]; додаткова: [72, с. 47–50; 76, с. 21–25]
Разом годин за змістовими модулями			17	

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку

загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків	Заповнення звітності з податку на додану вартість	2	Основна: [2, с. 44–86; 5, с. 221–298; 7, с. 36–51; 8, с. 75–138; 11, с. 307–329]; додаткова: [52, с. 8–44; 54, с. 19–23; 59, с. 41–44; 63, с. 3–63; 70, с. 69–72; 74, с. 25–30]
	Заповнення звітності з акцизного податку	2	Основна: [2, с. 44–86; 5, с. 221–298; 7, с. 36–51; 8, с. 75–138; 11, с. 307–329]; додаткова: [52, с. 48–54; 54, с. 29–33; 59, с. 41–44; 63, с. 3–63; 70, с. 73–82]
Змістовий модуль 2. Податковий облік і звітність з інших податків та зборів	Складання податкової звітності з податку на прибуток підприємств	2	Основна: [2, с. 216–287; 5, с. 428–513; 7, с. 70–82; 8, с. 216–304]; додаткова: [43, с. 32–38; 44, с. 4–63; 46, с. 5–21; 47, с. 12–37; 48, с. 13–28]
	Складання податкової звітності податку на доходи фізичних осіб	2	Основна: [2, с. 318–345; 4, с. 18–322; 5, с. 617–692; 7, с. 84–116]; додаткова: [53, с. 24–29; 55, с. 62]
	Складання податкової звітності з інших податків та зборів	2	Основна: [2, с. 389–430; 5, с. 708–761; 7, с. 123–133; 8, с. 456–547]; додаткова: [74, с. 57–72; 75, с. 29–36]
	Складання податкової звітності при застосуванні спрощеної системи оподаткування	1	Основна: [2, с. 450–496; 3, с. 25–288; 5, с. 788–831; 7, с. 137–152]; додаткова: [72, с. 47–50; 73, с. 21–25]
Разом годин за змістовими модулями		11	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1

Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків

Тема 2. Платник податків втратив документи 10 січня 2015 року (у цей же день повідомив контролюючі органи). Відновив документи 15 квітня 2015 року. Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Тема 3. Продавець у рамках операції фінансового лізингу виписав податкову накладну 3 лютого 2015 року на суму 18 000 грн із ПДВ, а відобразив цю операцію в податковій декларації з ПДВ за березень 2015 року (коли була отримана орендна плата). Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Тема 4. Підприємство постачає електроенергію. У ході цього податковий зобов'язання з акцизного податку було збільшено в момент отримання оплати за електроенергію. Оцінити правильність дій платника податків з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Змістовий модуль 2

Податковий облік і звітність з інших податків та зборів

Тема 5. Річний дохід платника податків склав 23 000 000 грн. У ході цього під час визначення об'єкта оподаткування з податку на прибуток підприємств платник податку не скоригував його на податкові різниці. Наскільки це правомірно? Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Тема 6. Студент бюджетної форми навчання, що отримує стипендію, паралельно працює на підприємстві, де йому нараховується заробітна плата в розмірі 1 500 грн. Роботодавець застосував до заробітної плати студента податкову соціальну пільгу. Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Тема 7. Загальна площа житла складає 190 м². У ході цього житлом володіють три власники: перший власник – 70 м², другий власник 55 м², третій власник – 65 м². Чи повинен кожен із власників сплачувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки? Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Тема 8. Платник єдиного податку третьої групи відвантажив продукцію українському підприємству. В момент відвантаження продукції платник єдиного податку збільшив свій дохід. Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 61 % (88 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (144 години). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних і семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного

контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків				
Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	12	Презентація результатів	Основна: [7, с. 11–15; 8, с. 14–29]; додаткова: [45, с. 8–16; 71, с. 66–70; 72, с. 47–50; 73, с. 303–308]
Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	11	Презентація результатів	Основна: [6, с. 317–342; 7, с. 24–31; 8, с. 39–68]; додаткова: [51, с. 25–31; 58, с. 30–32]
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [2, с. 44–86; 5, с. 221–298; 7, с. 36–51; 8, с. 75–138; 11, с. 307–329]; додаткова: [52, с. 8–44; 54, с. 19–23; 59, с. 41–44; 63, с. 3–63; 70, с. 69–72]

Закінчення табл. 7.1

1	2	3	4	5
Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [2, с. 112–139; 5, с. 308–372; 7, с. 53–67; 8, с. 152–199]; додаткова: [72, с. 47–50]
Усього за змістовним модулем 1		43		
Змістовий модуль 2 Податковий облік і звітність з інших податків та зборів				
Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [2, с. 216–287; 5, с. 428–513; 7, с. 70–82; 8, с. 216–304]; додаткова: [43, с. 32–38; 44, с. 4–63]
Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [2, с. 318–345; 4, с. 18–322; 5, с. 617–692]; додаткова: [53, с. 24–29; 55, с. 62; 61, с. 11–16]
Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	11	Презентація результатів	Основна: [2, с. 389–430; 5, с. 708–761; 7, с. 123–133; 8, с. 456–547]; додаткова: [71, с. 57–72; 72, с. 29–36]
Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	12	Презентація результатів	Основна: [2, с. 450–496; 3, с. 25–288; 5, с. 788–831; 7, с. 137–152]; додаткова: [72, с. 47–50]
ІНДЗ		0		
Усього за змістовим модулем 2		43		
<i>Підготовка до екзамену, передекзаменаційна консультація</i>		0		
<i>Екзамен</i>		0		
<i>Залік</i>		2		
Усього за дисципліною		88		

7.1. Написання есе

Есе – це невеликий за обсягом (5 – 7 сторінок) прозовий письмовий твір-роздум із довільною композицією, у якому висловлюються індивідуальні думки та враження з конкретного питання/проблеми (на вибір студента з корегуванням теми викладачем за потреби) із аргументацією власної точки зору і не претендує на вичерпну відповідь. Визначальними рисами есе, як правило, є незначний обсяг, конкретна тема, дана в підкреслено вільному, суб'єктивному її тлумаченні, вільна композиція. Можна дозволити собі бути суб'єктивними, зосередитися на частковому, а не на головному, висловлювати спірні міркування.

Есе, як правило, має таку структуру: назва, вступ, що містить загальну тезу, короткий опис змісту, що стосується безпосередньо теми есе. Основна частина есе має містити в собі головні ідеї та основні факти, а також не менше двох-трьох аргументів на користь висловленої тези.

Кожен аргумент має бути підтверджений не менш ніж двома конкретними прикладами чи спиратися на погляди науковців, що дозволяють використати їх як основу для аргументу. Беручи до уваги різні позиції та точки зору, важливим є їх критичний аналіз, а також виявлення власного ставлення до досліджуваної проблеми. У висновках зазвичай подають узагальнення, що дозволяють підтвердити висловлену у вступі тезу, ідеї та факти основної частини.

Критеріями оцінювання есе є такі його параметри: зрозуміло сформульована проблема; обґрунтування її актуальності; короткий огляд літературних джерел і поглядів різних (кількох) авторів на суть проблеми; логічна послідовність та аргументованість викладу змісту есе; наявність власної (авторської) позиції; пов'язаність змісту із сучасними українськими реаліями (практичними чи теоретичними); наявність висновку і посилань на джерела, а також уміння лаконічно та чітко викласти підготовлений матеріал (3 – 4 хв) та вміння відповісти на запитання.

Не зараховуються есе, які є плагіатом або передруком текстів з підручника чи Інтернету.

7.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення

1. Яка сутність податкового обліку?
2. Яка структура податкового обліку?
3. Які предмет та принципи податкового обліку?
4. Наведіть визначення понять "податкове зобов'язання" та "податковий обов'язок".
5. Які існують методи податкового обліку?

Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності

1. Охарактеризуйте поняття "податкова декларація (розрахунок)".
2. Назвіть обов'язкові реквізити податкової декларації.
3. Надайте характеристику загальних вимог до податкової звітності.
4. Які існують способи складання податкової звітності?
5. Які існують способи та терміни подання податкової звітності?
6. Охарактеризуйте порядок зберігання документів на підприємстві.

Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість

1. Охарактеризуйте порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників ПДВ.
2. Наведіть визначення поняття "податкове зобов'язання за податку на додану вартість".
3. Назвіть дати виникнення податкових зобов'язань із ПДВ за різними операціями.
4. Наведіть визначення поняття "податковий кредит з ПДВ".
5. Назвіть дати виникнення права на податковий кредит із ПДВ за різними операціями.
6. Які існують методи податкового обліку з податку на додану вартість?
7. Який порядок складання податкової накладної?
8. Охарактеризуйте систему електронного адміністрування податку на додану вартість.
9. Наведіть методику заповнення декларації з ПДВ.
10. Назвіть терміни подання податкової декларації з ПДВ.
11. Охарактеризуйте порядок бюджетного відшкодування ПДВ.
12. Охарактеризуйте порядок автоматичного відшкодування ПДВ.

Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку

1. Охарактеризуйте порядок реєстрації платників акцизного податку.
2. Охарактеризуйте порядок ліцензування виробництва та торгівлі підакцизними товарами.
3. Назвіть дати виникнення податкових зобов'язань з акцизного податку.
4. Наведіть визначення поняття "марка акцизного податку".
5. Охарактеризуйте порядок придбання, застосування та повернення марок акцизного податку.
6. Охарактеризуйте порядок декларування максимальних роздрібних цін.
7. Назвіть вартість акцизних марок.
8. Охарактеризуйте порядок складання та подання декларації з акцизного податку.
9. Охарактеризуйте порядок та терміни сплати акцизного податку.

Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств

1. Наведіть визначення поняття "дохід".
2. Охарактеризуйте порядок виникнення доходу для різних господарських операцій.
3. Охарактеризуйте порядок документального підтвердження доходів та витрат.
4. Наведіть визначення поняття "основні засоби".
5. Наведіть визначення поняття "амортизація основних засобів".
6. Охарактеризуйте порядок класифікації основних засобів.
7. Назвіть методи амортизації основних засобів.
8. Охарактеризуйте порядок визначення податкових зобов'язань з податку на прибуток.
9. Охарактеризуйте порядок декларування податкових зобов'язань з податку на прибуток.
10. Назвіть терміни подання податкової декларації.
11. Охарактеризуйте порядок сплати податку та авансових платежів з податку.

Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб

1. Наведіть склад оподаткованого доходу.
2. Надайте визначення поняття "податковий агент" та його функції.
3. Надайте визначення поняття "податкова знижка".
4. Охарактеризуйте порядок документального підтвердження права на податкову знижку.
5. Надайте визначення поняття "податкова соціальна пільга".
6. Охарактеризуйте порядок документального підтвердження права на податкову соціальну пільгу.
7. Охарактеризуйте порядок заповнення та подання річної декларації про майновий стан і доходи.
8. Назвіть осіб, які звільнені від обов'язку подавати декларацію.
9. Охарактеризуйте порядок складання та подання податкового розрахунку за формою № 1 ДФ.

Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів

1. Охарактеризуйте порядок ведення обліку та складання звітності з плати за землю.
2. Охарактеризуйте порядок ведення обліку та складання звітності з екологічного податку.
3. Охарактеризуйте порядок ведення обліку та складання звітності з рентної плати.
4. Охарактеризуйте порядок ведення обліку та складання звітності з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
5. Охарактеризуйте порядок ведення обліку та складання звітності з транспортного податку.
6. Охарактеризуйте порядок ведення обліку та складання звітності з місцевих податків та зборів.

Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва

1. Наведіть порядок переходу суб'єктів малого підприємництва на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.
2. Назвіть групи платників єдиного податку та критерії переходу.
3. Охарактеризуйте порядок ведення обліку платниками єдиного податку першої – третьої групи.

4. Охарактеризуйте порядок реєстрації платників єдиного податку четвертої групи.

5. Охарактеризуйте порядок ведення обліку платниками єдиного податку четвертої групи.

6. Охарактеризуйте порядок складання та подання звітності з єдиного податку.

7. Охарактеризуйте порядок сплати єдиного податку.

8. Охарактеризуйте порядок та умови повернення платників єдиного податку зі спрощеної системи оподаткування на загальну систему оподаткування.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь);

групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні і групові;

в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:

індивідуальне здавання виконаних робіт;

підготовка есе для виступу на науковому семінарі;

підготовка есе для виступу на науковій конференції.

9. Методи навчання

Під час викладання дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та міні-лекцій, семінарів в активній формі, розгляд кейсів. Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів;

виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення; виробленню здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів; розвитку здібності до компромісів. Види навчальних технологій, які використовуються для активізації процесу навчання наведено в табл. 9.1.

Таблиця 9.1

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Проблемні лекції</i> – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються виокремленням головних висновків з питань, що розглядаються. Під час читання лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, що відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді	Проблемна лекція з питання: "Об'єктивні передумови виникнення податкового обліку в системі фінансових відносин" (за темою 1)
	Проблемна лекція з питання: "Порядок реєстрації та перереєстрації платників податку на додану вартість в податковому органі" (за темою 3)
	Проблемна лекція з питання: "Відмінності доходів та витрат в податковому обліку від доходів та витрат в фінансовому обліку" (за темою 5)
	Проблемна лекція з питання: "Податковий облік транспортного податку" (за темою 7)
<i>Міні-лекції</i> – характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень	Міні-лекція з питання: "Стан податкового обліку в Україні" (за темою 1)
	Міні-лекція з питання: "Організація зберігання документів" (за темою 2)
	Міні-лекція з питання "Податковий облік доходів, нарахованих податковим агентом" (за темою 6)
	Міні-лекція з питання: "Документальне оформлення переходу на спрощену систему оподаткування" (за темою 8)

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів

здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі диференційованого заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль із даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях;

активна участь у виконанні практичних завдань;

активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;

захист індивідуального розрахункового завдання;

проведення поточного тестування;

проведення письмової контрольної роботи;

експрес-опитування.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль з навчальної дисципліни "Податковий облік і звітність" проводиться у формі диференційованого заліку.

Диференційований залік – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною

100-бальною системою за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Під час оцінювання індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Експрес-опитування проводяться за кожної темою навчальної дисципліни та включають у себе тестові запитання (відкриті та закриті).

Письмова контрольна робота проводиться 2 рази за семестр та включає практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення

міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення диференційованого заліку, та полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів робіт на лекційних, семінарських заняттях, самостійної роботи та написання підсумкової контрольної роботи.

Підсумковий контроль у формі заліку – загальна кількість балів із навчальної дисципліни (максимум 100), яка визначається як проста сума балів за результатами успішності студента. Сумарний результат у балах складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано".

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент не може бути допущений до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 59 балів.

Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60. Результат диференційованого заліку оцінюється в балах (максимальна кількість – 100 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 60 балів) і проставляється у відповідній графі "Відомості обліку успішності".

Приклад завдань для поточного контролю наведено далі.

Зразок завдання протягом семестру

Поточна контрольна робота за темами 1 – 4

Навчальна дисципліна "Податковий облік та звітність"

1. Платник податків втратив документи 10 січня 2015 року (у цей же день повідомив контролюючі органи). Відновив документи 15 квітня 2015 року. Оцінити правильність дій платника податків з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

2. Продавець виписав податкову накладну 3 лютого 2015 року на поставку товарів на суму 58 000 з ПДВ та зареєстрував її в Єдиному реєстрі податкових накладних 24 лютого 2015 року. Оцінити правильність дій платника податків із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

3. Підприємство вирішило встановити максимальну роздрібну ціну на тютюнову продукцію з 1 березня 2015 року. У ході цього декларація про встановлення максимальної роздрібною ціни було подано до податкової інспекції 27 лютого 2015 року. Оцінити правильність дій платника податків.

4. Платник податків у податковій декларації не вказав адресу електронної пошти, з-за чого контролюючі органи відмовилися приймати податкову декларацію. Оцінити правильність дій платника податків та контролюючих органів.

5. Платник акцизного податку пошкодив марки акцизного податку. Пошкоджені марки акцизного податку були повернуті до контролюючих органів. У ході цього контролюючі органи не відшкодували суму плати за повернуті марки акцизного податку. Оцінити правильність дій контролюючих органів із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України. Зробити відповідні висновки.

Зразок завдання протягом семестру

Поточна контрольна робота за темами 5 – 8

Навчальна дисципліна "Податковий облік та звітність"

1. Юридична особа (річний дохід більше 20 000 000 грн) подала декларацію з податку на прибуток підприємств 4 червня 2015 року. Оцінити правильність дій платника податків.

2. Платник податку оплачував навчання дитини. При цьому витрати на сплату навчання у 2014 році склали 15 000 грн. За підсумками 2014 року платник податків включив до складу витрат на навчання 31 000 грн. Оцінити правильність дій платника податків.

3. Підприємство розмістило відходи, за якими не було встановлено клас небезпеки. У ході обчислення суми екологічного податку за цими відходами було застосовано ставки податку для відходів II класу небезпеки. Оцінити правильність дій платника податків.

4. У підприємства відсутній дозвіл на спеціальне використання водних ресурсів. В якому розмірі підприємство має сплачувати рентну плату за спеціальне використання води?

5. Платник податків отримав річний дохід у вигляді заробітної плати від трьох податкових агентів у загальній сумі 148 000 грн та подав до контролюючих органів декларацію про доходи за підсумками року. Оцінити правильність дій платника податків.

Критерії оцінювання поточної контрольної роботи за темами 1 – 4 та 5 – 8:

Кожне ситуаційне завдання оцінюється за 4-бальною шкалою:

1 бал – за правильне посилання на статтю Податкового кодексу України;

2 бали – за правильну інтерпретацію відповіді на ситуацію;

1 бал – за висновок.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності		Навчальний тиждень	Годин	Методи та форми навчання			Оцінка рівня сформованості компетентностей	
							Форми контролю	Максимальний бал
1		2	3	4			5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків								
ПОЗ 1	Здатність характеризувати основні складові податкового обліку	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення	Робота на лекції	0,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Теоретичні аспекти податкового обліку	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	12	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	–	–
ПОЗ 1	Знати вимоги до складання та подання податкової звітності	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності	Експрес-опитування за темою 1	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Есе на тему "Види податкової звітності"	Написання есе	0,5
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 1	Знати порядок зберігання та передання до архіву документів підприємства	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності	Робота на лекції	0,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Порядок зберігання документів на підприємстві	Схема зберігання документів	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до семінарського, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5

Продовження табл. 11.1

1		2	3		4		5	6
ПОЗ 1	Знати порядок реєстрації платників ПДВ, облік податкових зобов'язань та податкового кредиту	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Експрес-опитування за темою 2	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Порядок ведення обліку та складання звітності з податку на додану вартість	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 1	Вміти скласти податкову документацію з ПДВ	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття Заповнення звітності з податку на додану вартість	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 1	Знати порядок реєстрації платників акцизного податку, облік податкових зобов'язань	6	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку	Експрес-опитування за темою 3	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Порядок ведення обліку та складання звітності з акцизного податку	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 1	Вміти скласти податкову документацію з акцизного податку	7	Ауд.	1	Лекція	Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку	Робота на лекції	0,5
				1	Лекція	Контрольна робота за темами 1 – 4	Контрольна робота	20
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття Заповнення звітності з акцизного податку	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми, підготовка до контрольної роботи	Презентація результатів	0,5

1	2	3	4	5	6			
Змістовий модуль 2. Податковий облік і звітність з інших податків та зборів								
ПОЗ 2	Знати порядок ведення обліку доходів, амортизації основних засобів	8	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Експрес-опитування за темою 4	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Методи амортизації основних засобів	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 2	Вміти складати податкову документацію з податку на прибуток підприємств	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття Заповнення звітності з податку на прибуток підприємств	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 2	Знати порядок ведення обліку податку на доходи фізичних осіб	10	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб	Експрес-опитування за темою 5	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Порядок ведення обліку податку на доходи фізичних осіб	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 2	Вміти складати податкову документацію з податку на доходи фізичних осіб	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття Заповнення звітності з податку на доходи фізичних осіб	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5

Закінчення табл. 11.1

1		2	3		4		5	6
ПОЗ 2	Знати порядок обліку ресурсних та майнових податків та зборів	12	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів	Експрес-опитування за темою 6	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Порядок ведення обліку ресурсних та майнових податків та зборів	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 2	Вміти складати податкову звітність з ресурсних та майнових податків та зборів	13	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття Складання податкової звітності з ресурсних та майнових податків та зборів	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ПОЗ 2	Знати особливості обліку та складання звітності платниками єдиного податку	14	Ауд.	1	Лекція	Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	Експрес-опитування за темою 7	3,5
				1	Лекція	Контрольна робота за темами 5 – 8	Контрольна робота	20
				1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Порядок обліку доходів платниками єдиного податку	Активна участь у дискусії	0,5
				1	Практичне заняття	Презентація за розділами Податкового кодексу України	Презентація	3,5
			СРС	12	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
				2	Залік	Виконання завдань		
Усього годин				144	Загальна кількість балів з дисципліни			100
<i>з них:</i>								
<i>Аудиторні</i>				56	39 %	<i>поточний контроль</i>		100
<i>Самостійна робота</i>				88	61 %	<i>підсумковий контроль</i>		–

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота								
Змістовий модуль 1 Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків				Змістовий модуль 2 Податковий облік і звітність з інших податків та зборів				
Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення								
Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності								
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість								
Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку								
Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств								
Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб								
Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів								
Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва								
5,5	7,5	8,5	28,5	8,5	8,5	8,5	24,5	100
								Сума

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Семинарські заняття	Презентація	Письмова контрольна робота	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти податкового обліку та облік непрямих податків	Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення	1 тиждень	0,5	–	0,5	–	–	1,0
	Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності	2 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		3 тиждень	0,5	–	3,0	0,5	–	4,0
	Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	4 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		5 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	–	4,0
	Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку	6 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		7 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	20	24
Змістовий модуль 2. Податковий облік і звітність з інших податків та зборів	Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	8 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		9 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	–	4,0
	Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб	10 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		11 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	–	4,0
	Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів	12 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		13 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	–	4,0
	Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	14 тиждень	3,5	3,5	0,5	0,5	20	28,0
Усього			28	18,5	7	6,5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

12. Рекомендована література**12.1. Основна**

1. Иванов Ю. Б. Системы налогообложения Украины и России: структура, проблемы, тенденции развития : монография / Ю. Б. Иванов, И. А. Майбуров. – Х. : ФЛП Либуркина Л. М.; Х. : ИД "ИНЖЭК", 2009. – 520 с.

2. Иванов Ю. Б. Альтернативні системи оподаткування : навч. посіб. / Ю. Б. Иванов, К. В. Петросянц. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 272 с.

3. Иванов Ю. Б. Оподаткування виплат з оплати праці : навч. посіб. / Ю. Б. Иванов, Г. М. Дорожжіна, Є. І. Коновалов. – Х. : ВД "ІНЖЕК", – 2008. – 360 с.

4. Иванов Ю. Б. Податкова система : підручник / Ю. Б. Иванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К. : Атіка, 2006. – 920 с.

5. Иванов Ю. Б. Податковий облік і звітність : підручник / Ю. Б. Иванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. – К. : Знання, 2010. – 710 с.

6. Иванов Ю. Б. Податковий облік та звітність : конспект лекцій / Ю. Б. Иванов, О. Є. Найденко. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 168 с.

7. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посіб. / під ред. Ю. Б. Іванова, І. А. Майбурова. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 492 с.

8. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні : монографія / Ю. Б. Иванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х. : ФОП Александрова К. М. ; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 496 с.

9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.

10. Податковий менеджмент : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, А. Я. Кизима та ін. – К. : Знання, 2008. – 525 с.

11. Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1251 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 142.

12. Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість : наказ Міністерства доходів і зборів України від 16 січня 2014 року № 26 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 5. – С. 54.

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 року // Офіційний вісник України. – 1999. – № 33. – С. 31–57.

14. Про затвердження Порядку ведення Книги обліку доходів і витрат, яку ведуть фізичні особи – підприємці, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, і фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність : наказ Міністерства доходів і зборів України від 16 вересня 2013 року № 481 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 78. – С. 329.

15. Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги : постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1227 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 1. – С. 45.

16. Про затвердження форм документів, які використовуються у процесі відшкодування сум податку на додану вартість : наказ Міністерства фінансів України від 7 листопада 2011 року № 1396 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94. – С. 236.

17. Про затвердження форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіту про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку : наказ Міністерства доходів і зборів України від 4 лютого 2014 року № 115 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 21. – С. 52.

18. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору : наказ Міністерства фінансів України від 9 липня 2015 року №636 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 63. – С. 259.

19. Про затвердження форм Податкової декларації з рентної плати : наказ Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 1403 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 75. – С. 71.

20. Порядок оформлення поштових відправлень з вкладенням матеріалів звітності, розрахункових документів і декларацій : постанова Кабінету Міністрів

України від 28 липня 1997 року № 799 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 31. – С. 41.

21. Про державне регулювання виробництва й обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів : Закон України № 481/95-ВР від 19 грудня 1995 року // Відомості Верховної Ради України – 1995. – № 46. – С. 21–24.

22. Про затвердження Порядку визначення відповідності платника податку критеріям, які дають право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку на додану вартість : наказ Міністерства доходів і зборів України від 10 грудня 2013 року № 781 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 99. – С. 54.

23. Про затвердження Порядку погодження та видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1992 року № 459 : постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 321 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 12. – С. 88.

24. Про затвердження форм книги обліку доходів і книги обліку доходів і витрат та порядків їх ведення : наказ Міністерства фінансів України від 15 грудня 2011 року № 1637 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 100. – С. 329.

25. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : наказ Міністерства доходів і зборів України від 13 листопада 2013 року № 678 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 99. – С. 71.

26. Про затвердження форми Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), Порядку складання та подання декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) : наказ Державної податкової адміністрації України від 24 грудня 2010 року № 1027 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 7. – С. 22.

27. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки : наказ Міністерства доходів і зборів України від 5 грудня 2013 року № 766 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 16. – С. 140.

28. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства : наказ Міністерства доходів і зборів України від 30 грудня 2013 року № 872 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 96. – С. 6.

29. Про затвердження Форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : наказ Міністерства доходів і зборів України

від 14 січня 2014 року № 10 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 13. – С. 145.

30. Соціальні аспекти податкової політики : монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 304 с.

12.2. Додаткова

31. Василенко А. Амортизація в Податковому кодексі: вивчаємо нові правила / А. Василенко // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 22. – С. 5–21.

32. Верховгляд В. Обліковуємо витрати за правилами Податкового кодексу / В. Верховгляд // Баланс. – 2011. – № 25. – С. 12–37.

33. Волинец Л. Отражаем доходы в налоговой декларации по налогу на прибыль / Л. Волинец // Экспресс-анализ законодательных и нормативных актов. – 2011. – № 17. – С. 13–28.

34. Волинец Л. Отражаем расходы в налоговой декларации по налогу на прибыль / Л. Волинец // Экспресс анализ законодательных и нормативных актов. – 2011. – № 20. – С. 18–31.

35. Голоскубова Н. Електронна звітність / Н. Голоскубова // Бухгалтерський тиждень. – 2006. – № 33. – С. 25–31.

36. Давидова К. Декларація з ПДВ: від рядка до рядка / К. Давидова // Баланс. – 2011. – № 29. – С. 8–44.

37. Давиденко Д. ПСП, аліменти, оренда, виплати за ЦПД: як відобразити у формі N 1ДФ? [Текст] / Д. Давиденко // Бюджетная бухгалтерия. – 2011. – № 16. – С. 27.

38. Добродій Т. Податкова знижка для фізичних осіб / Т. Добродій // Баланс. – 2011. – № 13. – С. 24–29.

39. Древаль Л. Актуальні запитання щодо заповнення податкової накладної / Л. Древаль // Баланс. – 2011. – № 17. – С. 19–23.

40. Журавська І. ПДФО: податкова соціальна пільга в ситуаціях / І. Журавська // Бухгалтерія. – 2011. – № 22. – С. 62.

41. Задорожний О. Нова форма декларації з податку на прибуток: нюанси заповнення / О. Задорожний // Баланс. – 2011. – № 43. – С. 9–61.

42. Згурський О. Звітуємо поштою / О. Згурський // Все для бухгалтера в торгівлі. – 2005. – № 38. – С. 30–32.

43. Зіньковський М. Податковий кредит можливий і без податкової накладної / М. Зіньковський // Баланс. – 2006. – № 31. – С. 41–44.

44. Ільїна М. М. Втрати запасів у межах норм природного убутку, їх бухгалтерський та податковий облік / М. М. Ільїна // Финансовые рынки и ценные бумаги. – 2009. – № 7. – С. 22–27.
45. Індюхова Я. Нова форма № 1ДФ: заповнюємо та подаємо за перший квартал 2011 року / Я. Індюхова // Бухгалтерський тиждень. – 2011. – № 14. – С. 11–16.
46. Костюк Д. Момент возникновения доходов при продаже товаров: равенство на переход права собственности / Д. Костюк // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 53(1446). – С. 30–35.
47. Костюк Д. От строки к строке (заполняем декларацию по НДС) / Д. Костюк // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 28(1421). – С. 3–63.
48. Кравчук А. Распределение прибыли предприятия: бухгалтерский и налоговый учет / А. Кравчук // Главбух. – 2008. – № 33. – С. 23–28.
49. Кузьменко О. Витрати на ремонт і поліпшення основних засобів: як подружити два обліки / О. Кузьменко // Баланс. – 2011. – № 64. – С. 19–22.
50. Ловінська Л. Г. Критичний аналіз розбіжностей бухгалтерського і податкового обліку формування доходів і витрат суб'єктів господарювання в Україні / Л. Г. Ловінська // Наукові праці НДФІ. – 2003. – № 3. – С. 12–15.
51. Найденко А. Е. Законодательные проблемы учета налога на добавленную стоимость / Найденко А. Е. // Бизнес Информ № 4(2). – 2009. – С. 69–72.
52. Найденко А. Е. Методы налогового учета: плюсы и минусы для государства и налогоплательщика / А. Е. Найденко // Бизнес Информ № 8. – 2008. – С. 66–70.
53. Найденко А. Е. Налоговый учет: проблемы развития / А. Е. Найденко // Бизнес Информ. – 2007. – № 12(2). – С. 47–50.
54. Найденко А. Е. Податковий облік кризь призму принципів його ведення / А. Е. Найденко // Комунальне господарство міст. Науково-технічний збірник ХНАМГ. Серія: економічні науки. – К. : Техніка, 2009. – № 89. – С. 303–308.
55. Найденко А. Е. Проблемы бюджетного возмещения НДС в Украине / А. Е. Найденко // Сборник научных трудов VIII Международной научно-практической конференции "Новые тенденции в экономике и управлении организацией". – Екатеринбург : УГТУ-УПИ. – 2010. – Т. 2. – С. 25–30.
56. Найденко О. Є. Законодавча складова покращення стану оподаткування прибутку підприємств / О. Є. Найденко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Проблеми економічного розвитку України на шляху до інтеграції у Європейський простір". – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2008. – С. 98–102.

57. Найденко О. Є. Проблеми податкового обліку податку на додану вартість / О. Є. Найденко // Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції "Стан і проблеми оподаткування в умовах ринкової економіки". – Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2008. – Т 2. – С. 229–232.
58. Налоговый учет. Анализ взаимодействия и противоречий налогообложения и бухгалтерского учета / А. В. Брызгалин, В. Р. Берник, А. Н. Головкин и др. – М. : Аналитика-Пресс, 1997. – 112 с.
59. Пахомова О. Деякі особливості заповнення податкових накладних та ведення реєстру виданих та отриманих податкових накладних / О. Пахомова // Податковий, банківський, митний КОНСУЛЬТАНТ. – 2011. – № 10. – С. 31–47.
60. Петрига Д. Порядок ведення реєстру податкових накладних: перші пояснення ДПАУ / Д. Петрига // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 13. – С. 7–10.
61. Прощина Т. Застосування дитячих соціальних піл'єг / Т. Прощина // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 9. – С. 9–10.
62. Смердов В. Первичные документы в налоговом учете / В. Смердов // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 54(1447). – С. 21–25.
63. Смердов В. Поставка на основании счета-фактуры: что в налоговой накладной? / В. Смердов // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 36–37 (1429 – 1430). – С. 15.
64. Строїч С. Декларація з плати за землю: правила заповнення для власників та орендарів / С. Строїч // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 9. – С. 57–72.
65. Тиравська Г. Як правильно заповнювати декларацію з податку на прибуток підприємств / Г. Тиравська // Податкове планування. – 2011. – № 7. – С. 41–46.
66. Тищенко А. Н. Ключевые направления реформирования налога на доходы физических лиц в Налоговом кодексе Украины / В кн. Реформирование налоговых систем. Теория, методология и практика : монография / А. Н. Тищенко, А. Е. Найденко. – К. : Кондор, 2011. – С. 250–261.
67. Уварова Е. Реквизиты налоговой накладной: вид договора вместо условий поставки / Е. Уварова // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 5 (1398). – С. 30–32.
68. Філозоп А. Особливості видачі та погашення податкового векселя на суму акцизного збору / А. Філозоп // Вісник податкової служби України. – 2006. – № 40. – С. 29–34.

69. Фінашко В. Фіксований сільськогосподарський податок у контексті Податкового кодексу України та особливості подання податкової звітності / В. Фінашко // Податковий, банківський, митний КОНСУЛЬТАНТ. – 2011. – № 16. – С. 27–36.

70. Хмелевский И. Аннулирование добровольной регистрации / И. Хмелевский // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 50 (1443). – С. 25–27.

71. Хмелевский И. Определение и классификация основных средств: правила – новые, проблемы – старые / И. Хмелевский // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 42 (1435). – С. 4–23.

72. Хмелевский И. Плата за землю 2011: рассчитываем и отчитываемся по Налоговому кодексу // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 7(1400). – С. 15–39.

73. Хмелевский И. Распределение "входного" НДС / И. Хмелевский // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 40 (1433). – С. 27–38.

74. Хмелевський І. Земельний податок / І. Хмелевський // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 7. – С. 56–62.

75. Яковенко Г. Податкова декларація з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) – особливості заповнення / Г. Яковенко // Податковий, банківський, митний КОНСУЛЬТАНТ. – 2011. – № 21. – С. 27–34.

76. Яновская Н. Памятка по заполнению налоговой накладной: требования от ГНАУ / Н. Яновская // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 35 (1428). – С. 16–18.

12.3. Методичне забезпечення

77. Робоча програма навчальної дисципліни "Податковий та фінансовий облік" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко, Л. Ф. Петренко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 76 с.

78. Ситуаційні завдання з навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" для студентів спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 31 с.

79. Робоча програма навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" для студентів спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 46 с.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Податковий облік і звітність" за Національною рамкою кваліфікацій України

47

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення					
Використовувати знання щодо теоретичних характеристик податкового обліку в практичній діяльності	Сутність та основні характеристики податкового обліку	Основні характеристики податкового обліку	Вміти застосовувати теоретичні знання на практиці	Обґрунтування рішень щодо вибору методів податкового обліку	Самостійність у виборі методів податкового обліку
Тема 2. Загальні вимоги до податкової звітності					
Використовувати знання щодо складання та подання податкової звітності	Порядок складання та подання податкової звітності	Типи податкових декларацій та звітні періоди подання податкової звітності	Вміти складати податкову звітність	Обґрунтування рішень щодо способу подання податкової звітності	Самостійність рішень щодо способу подання податкової звітності
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість					
Використовувати знання щодо ведення обліку та складання звітності з податку на додану вартість	Порядок ведення податкового обліку платниками податку на додану вартість	Порядок реєстрації платників ПДВ, облік податкових зобов'язань та податкового кредиту	Вміти складати податкову документацію з ПДВ	Вміти застосовувати систему електронного адміністрування ПДВ	Самостійність складання звітності з ПДВ

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку					
Використовувати знання щодо ведення обліку та складання звітності з акцизного податку	Порядок ведення податкового обліку платниками акцизного податку	Порядок реєстрації платників акцизного податку, облік податкових зобов'язань	Вміти скласти податкову документацію з акцизного податку	Організація маркування підакцизної продукції	Самостійність складання звітності з акцизного податку
Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств					
Використовувати знання щодо ведення обліку та складання звітності з податку на прибуток підприємств	Порядок ведення податкового обліку платниками податку на прибуток підприємств	Порядок обліку доходів, амортизації основних засобів	Вміти скласти податкову документацію з податку на прибуток підприємств	Організація документообігу в рамках податку на прибуток	Самостійність складання звітності з податку на прибуток підприємств
Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб					
Використовувати знання щодо ведення обліку та складання звітності з ПДФО	Порядок ведення податкового обліку платниками податку на доходи фізичних осіб	Порядок обліку доходів, обліку податкової соціальної пільги та податкової знижки	Вміти скласти податкову документацію з податку на доходи фізичних осіб	Організація документообігу в рамках податку на доходи фізичних осіб	Самостійність складання звітності з податку на доходи фізичних осіб
Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів					
Використовувати знання щодо обліку та складання звітності з інших податків та зборів	Порядок ведення податкового обліку платниками податку з інших податків та зборів	Порядок обліку ресурсних, майнових та місцевих податків та зборів	Вміти скласти податкову документацію з інших податків та зборів	Організація документообігу в рамках інших податків та зборів	Самостійність складання звітності з інших податків та зборів
Тема 8. Особливості податкового обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва					
Використовувати знання щодо ведення обліку та складання звітності суб'єктами малого підприємництва	Порядок ведення податкового обліку платниками єдиного податку	Порядок переходу на спрощену систему оподаткування, обліку доходів	Вміти скласти податкову документацію з єдиного податку	Організація документообігу в рамках єдиного податку	Самостійність рішень щодо доцільності переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Теми та плани семінарських занять.....	15
6. Теми практичних занять	17
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами	19
7. Самостійна робота	20
7.1. Написання есе	23
7.2. Контрольні запитання для самодіагностики.....	24
8. Індивідуально-консультативна робота	27
9. Методи навчання	27
10. Методи контролю	28
11. Розподіл балів, які отримують студенти	33
12. Рекомендована література.....	40
12.1. Основна.....	40
12.2. Додаткова	43
12.3. Методичне забезпечення.....	46
Додатки.....	47

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ"
для студентів напряму підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Оподаткування"
всіх форм навчання

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: **Найденко** Олександр Євгенович
Чичкова Валерія Юріївна

Відповідальний за випуск *Найденко О. Є.*

Редактор *Бутенко В. О.*

Коректор *Ковальчук М. А.*

План 2016 р. Поз. № 55 ЕВ. Обсяг 50 с.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.